

UWIADOMIENIE.

Dawniejsze Piśmo uwiadomiałe na końcu roku przeszłego, iak wiadomo, ustało. Niedostarczająca liczba odbierających była tego przyczyną. Może być iż publiczność, wewnętrzną osnowę takowego piśma, swojemu oczekiwaniu słowną nie znajdowała; może że także użyteczność tej nowo w Galicyi wprowadzonej rzeczy, nie była poznana.

Niżej podpisana mimo tego wsińskiego, postanowiła u siebie nową uczynić próbę, takowe już od całego Roku przerwane piśmo do dalszego przyprowadzić ciągu. A ponieważ Najjaśniey-

szý Pan onęž nowym Przywilejem obdarzyć raczył, przeto niniejszemi donosi, iż takowe Piśmo uwiadomiałe od dnia 1go Stycznia 1786. pod imieniem: *Lwowskie tygodniowe Wiadomości;* swoy znowu wezmie początek.

Chociaż zaś zamiar tego, iako i innych podobnych piśm, osobliwie na łatwości zobopólnego udzielania się takowych wiadomości polega, które prosto do potrzeb pojedynczych osób, albo całego obywatelstwa w powszechności służyć się, i których nieodwłoczne doyscie, Publiczność bądź tym lub owym sposobem tak w prywatnych Interessach iako

Cz-175-III/1786

iako też publicznych okolicznościach może zatrudniać, iako to n. p. Monarchiczne Wyreki; Cytacye Edyktalne; Licytacye, listy wstrzymujące, czyli Opisanie osob; Promocyje; Wyniesienia na Stan; Rzeczy na przedarz wyznaczone, lub do kupienia szukane; Kupna lub przedarze gruntow; Wypuszczania lub obejmowania Dóbr; Kapitały do pożyczania gotowe, lub do wzięcia szukane; Odmiany pomieszkania; Osoby, ktorých się szuka na służbę, lub które szukają służby; Rzeczy zgubione, znalezione, lub pokradzione; Ceny targowe; Imiona i zamieszkania nowo przybyłych lub osiadających; Nowości handlowe; Loterye; Wypisy rodzących się i zmarłych; Uwiadomienia o następujących nagrodach, lub dopełnionych karach; Promocyje Akademiczne i inne wiadomości; Uważania powietrza i t. p.; to przecież mimo różnych interesujących politycznych i ciekawych Uwiadomień, niekiedy także takowe rzeczy i myśli w tym piśmie znaydować się będą, które nie tylko dla Kraianicow, ale też i dla obcych z innej strony użyteczne lub zabawne być mogą; iakie są: Wiadomości z historyi naturalney,

lub Ziemiopisłwo tego kraju; Roztrząsanie obcych Uwag i wiadomości z Galicyi; Krótkie myśli względem handlu, fabryk, manufaktur, rolnictwa, lub inne przemysłów tego Królestwa dotyczące okoliczności, i t. p.

Słowem wszelkiey przyłoży się pilności, ażeby to pismo pomalu co raz więcej wydoskonalić, i swojemu zamiarowi iako też oczekiwaniu Publiczności stosownieyszym uczynić; A iako z iedney strony i w myśl się tego nie ma, ażeby temu w tym kraju nowo wprowadzonemu dziełu tę przypisywać doskonałość, ktorey są inne od wielu lat publicznym wsparciem wzrosłe; tak podobnież po sprawiedliwości Publiczności spodziewać się można, iż ta, sądząc o pierwiastkowej niedoskonałości tego pisma, zawsze te trudności będzie miała przed oczyma, ktote dzieło tego rodzaju w początkach przebywać musi, oraz w własności pisma uwiadomiałego samych istotnych Gazet szukać nie będzie. Ostatnie te, mają za najosobliwszy swój zamiar historyczną wiadomość współczesnych przypadkow, tamto zaś więcej w granicach Policyi umieszczone jest, i wiadomości w nim zawarte nie

tyl-

tylko samą zabawę i rozrywkę, ale bar-
dziej różne rozrządzenia i pożytki ma-
ją za zamiar. Gazety są tak dla obcych
krajów iako i dla własney Ojczyzny u-
spособione, Piśmo zaś Uwiadamiające,
obcych tylko przypadkowo zatrudniać
może. Tamtych, każda kartka w pe-
wnym sposobie równy u czytelnika
znayduie szacunek; to zaś wielu przez
długi czas może wcale nie interessować,
lecz natychmiast częstokroć rzeczy z
siebie samych obojętne, nie kiedy dla
czytelników stać się mogą nayważniesz-
czemi, naypożyteczniejszemi, i naypo-
żądźszemi. Prawdę tę samą z siebie
widoczną możnaby okazać, gdyby się
pożytek tego piśma w pojedynczych przy-
kładach przywozić podobato; lecz ie-
dna szczególnie uwaga, dla wszystkich
Obywatelów Galicyjskich do wsparcia
tego ku powszechnemu dobru zmierz-
ającego dzieła dość mocnym być może
powodem.

Prawie nikogo niemasz ktorenbym
się kiedykolwiek w tym przypadku nie
znaydował, w którym wiele mu na tym
zależy, te lub owę rzecz iak nayprę-
dziej bez kosztu powszechnie obwieścić,
lub zasięgnąć wiadomości do iego zy-

sku i innych okoliczności stosujący się.
Aż dotąd wcale żadnego, a przynaj-
mniej żadnego łatwego i małych kosz-
tów wymagającego sposobu nie było, a
nawet w samym stołecznym mieście ie-
dna tylko do tego droga, publicznego
wywieszania lub obwoływania pozosta-
wała, któraby rzecz iaka do powsze-
chney mogła przyść wiadomości; Do
odbierania zaś Uwiadomień żadney nie
było.

Wszystkiego tego można przez Pi-
śmo uwiadamiające łatwo i z małym ko-
sztem dokazać. Pomatu przez nie Mie-
szkańcy odległych okolic Galicyjskich z
sobą ściśle się poznają, i może iż po-
matu takowe odkryją się pożytki, które
aż dotąd w niewiadomości zostawały.

Piśmo to dwa razy w tydzień to
jest we Srodę i w Sobotę, w Kantorze
Adressowym, ktorem codziennie, wyją-
wszy Niedziele, przed południem od
1-tej aż do 1-tej a po południu od 2-giej
aż do 4-tej godziny, w Gubernialney Dru-
karni otwarty będzie, wydawane zo-
stanie, z kąd go wszyscy którym na
tym zależy, do siebie odbierać raczą.

Cena roczney Prenumeracyi jest Zł.
Ryń. 5. czyli Zł. pol. 20. za którą jednak

po całym kraju przez pocztę bezpłatnie przesyłane, i Prenumeracya także na pół roku tak iako i od Gazet odbierana będzie; pojedynczo kosztuje każda sztuka 3. Graye.

Wszystko co od Naywyższych Rządów Kraiowych przesłane będzie, bezpłatnie umieszczone zostanie; Za każdą zaś Edyktalną Cytacyą 1. Zł. 30 Graye: czyli 6. Zł. pol. za potrojne ogłoszenie Licytacyi 30 Graye: czyli 2. Zł. pol. za wszystkie zaś inne donoszenia, 1 Graye: czyli 2. gro. pol. od każdego wiersza po 6. lub 8. słow., płacić się będzie.

Obce Osoby pismo to trzymające, tak w kraju iak i za granicą, mogą oneż iak zwyczaj przez Pocztę odbierać.

Artykuły w to pismo umieszczone być mające, można będzie pod tym Adressem: *Do Kantoru Pisma uwiadomiałego w Lwowie przesyłać*, iednakże uprasza się, ażeby te *franco* z przyłączeniem należytości za umieszczenie onychże, posyłane były.

w Lwowie dnia 2rgo Października 1785.

JOZEFA PILLEROWA,

Ces. Krol. Gub. Typograf.

P. S. Jeżeli się dostarczająca liczba polskich Prenumerantow aż do ostatniego Grudnia roku bieżącego nadgłosi, to wyżej wspomniane Pismo w polskim języku tak iako i w niemieckim wychodzić będzie. Inaczey zaś Przedsiębiorca to dzieło zamiaru swego skutecznicy nie mogła.

N a c h r i c h t.

Das bisherige Intelligenz-Blatt, hat wie bekannt, mit Ende des vorigen Jahres aufgehört. Die unzureichende Anzahl der Abnehmer war die Ursache davon. Vielleicht fand das Publikum den inneren Gehalt dieses Blatts seinen Erwartungen nicht angemessen; vielleicht war auch der Nutzen eines solchen in Gallizien fremden Instituts noch nicht genug erkannt.

Endes Unterzeichnete hat sich dem ungeachtet entschlossen einen neuen Versuch zu machen, dieses seit Jahr und Tag unterbrochene Blatt wieder fortzusetzen. Und da seine Majestät sie hierzu mit einem eigenen Privilegio zu versehen geruhet haben, so macht sie hie-

durch bekannt, daß dieses Intelligenz-Blatt mit dem 1ten Januar 1786. unter dem Titel: **Lemberger wöchentliche Anzeigen**, wiederum seinen Anfang nehmen wird.

Ob nun gleich der Endzweck dieses, so wie aller dergleichen Blätter, hauptsächlich in der Leichtigkeit wechselseitiger Kommunikation solcher Nachrichten besteht, die einen unmittelbaren Bezug auf die Bedürfnisse einzelner Personen oder der Einwohner überhaupt haben, oder deren baldige und allgemeine Wissenschaft das Publikum auf eine oder die andere Weise in Privatgeschäften sowohl, als öffentlichen Anlässen interessiren kann, als z. B.

Lan:

Landesherrliche Verordnungen; Ediktal-
Citationen; Licitationen, Stefbriefe, oder
Personenbeschreibungen; Beförderungen;
Standeserhöhungen; Sachen, welche zum
Verkauf ausgedoten, oder zu kaufen ge-
sucht werden; Gründe zu kaufen oder
zu verkaufen; zu pachten, oder zu ver-
pachten; Kapitalien, welche auszuleihen
sind, oder verlangt werden; Veränderungen
der Wohnung; Personen, welche
in Dienst verlangt werden, oder Dienst
suchen; verlorrene, gefundene, oder ge-
stohlene Sachen; Marktpreise, Namen
und Logis der angekommenen oder ab-
gegangenen Fremden; Handlungsneuig-
keiten, Lotteriesachen, Geburts- und Ster-
belisten, Bekanntmachung, ertheilter Be-
lohnungen, oder vollzogener Strafen;
akademische Promotionen, und sonstige
Nachrichten; Wetterbeobachtungen u. s.
w.; so wird man dennoch nebst ein und
andern interessanten politischen oder Zei-
tungs-Nachrichten zuweilen auch der-
gleichen Gegenstände, und Aufsätze in
diesen Blättern finden, die nicht nur dem
Einheimischen, sondern auch dem Frem-
den von einer andern Seite lehrreich oder
unterhaltend seyn können; als: Nach-
richten aus der Natur-Geschichte, oder
Erdbeschreibung dieses Landes; Berich-
tigungen auswärtiger Bemerkungen und
Nachrichten aus Gallizien; kurze Ab-
handlungen in Beziehung auf den Han-
del, Fabriken, Manufakturen, Land-
wirthschaft, oder andere den Nahrungs-
stand dieses Königreichs betreffende Ge-
genstände u. s. w.

Überhaupt wird man sich bemü-
hen, dieses Blatt nach und nach immer
vollkommener, und seinem Endzweck,
oder der Erwartung des Publici ent-
sprechender zu machen, und wie man
auf einer Seite weit entfernt ist, dieses
hier Landes neue Institut für eben so
vollkommen anzupreisen, als andere sei-
nes gleichen, wo es seit langen Jahren
mit öffentlicher Unterstützung besteht, so
darf man auch von der Billigkeitsliebe
des Publici hoffen, es werde bey der
Beurtheilung der anfänglichen Unvoll-
kommenheiten dieses Blatts, immer auf
die Schwürigkeiten Rücksicht nehmen,
die ein Werk dieser Art im Anfang zu
übersteigen hat, und überhaupt die Ei-
genschaften eines Intelligenz-Blatts
nicht ganz nach jenen einer Zeitung ab-
messen. Die letzte hat hauptsächlich hi-
storischen Unterricht gleichzeitiger Bege-
benheiten zum Endzweck; jenes aber ge-
hört mehr in das Gebiet der Polizey,
und die darin enthaltenen Anzeigen ha-
ben nicht immer blos Unterhaltung, son-
dern vielmehr wechselseitiges Verkehr und
Nutzen zum Gegenstande. Die Zeitung
ist für das Ausland sowohl als das
Vaterland geeignet, das Intelligenz-
Blatt aber kann dem Fremden nur zu-
fällig interessant werden. Bey jenen
hat jedes Blatt in gewisser Art gleichen
Werth für den Leser; dieses hingegen
kann einem oder den andern lange Zeit
gar nicht interessiren, dahingegen oft ei-
ne an- und vor sich selbst gleichgülti-
ge Stelle, ein andermal für diesen, oder
jenen Leser äusserst wichtig, nützlich, und
willkommen seyn kann.

Man

Man würde eine ohnehin bekannte Wahrheit beweisen, wenn man den Nutzen einer dergleichen Anstalt durch einzelne Beispiele ins Licht setzen wollte; eine einzige Betrachtung aber kann für jeden Einwohner Galliziens ein hinreichender Beweggrund zur Unterstützung dieses gemeinnützigen Werks seyn.

Es ist wohl kaum jemand, der nicht ein- oder das andermal in den Fall kommen sollte, wo ihm daran gelegen ist, dieses oder jenes halb und ohne Unkosten zur Wissenschaft des Publici zu bringen, oder diese oder jene Nachricht, die ihn in seinem Gewerbe und sonstigen Verhältnissen interessiren könnte, einzuziehen. Bisher war dazu keines, oder doch kein so leichtes und mit geringen Kosten verknüpftes Mittel vorhanden, und selbst in der Hauptstadt blieb nur der Weg eines öffentlichen Anschlags, oder Ausrufs übrig, um etwas zur allgemeinen Wissenschaft zu bringen; Nachrichten einzuziehen aber war keines vorhanden.

Alles dieses kann vermittelt einer Intelligenz-Anstalt leicht und mit geringen Kosten bewerkstelligt werden. Nach und nach werden dadurch die Einwohner der entfernten Gegenden von Gallizien einander näher gebracht werden, und nach und nach werden vielleicht sich manche Kräfte entwickeln, die bisher unthätig und unbekannt geblieben.

Dieses Blatt wird wöchentlich zweymal, nämlich Mittwoch und Sonnabend, im Adress-Comptoir (welches alle Tage, Sonntag ausgenommen, Vormittag von 10 bis 12 und Nachmittag von 2 bis 4 Uhr in der Subernal-Buchdruckerey offen seyn wird) ausgegeben, woselbst sämtliche Interessenten es abholen zu lassen belieben werden.

Der jährliche Pränumerationspreis ist 5 fl. Rhein., wofür es aber im ganzen Lande Postfrey geliefert, und die Pränumerazion auch halbjährig, wie bey den Zeitungen, angenommen wird; einzeln kostet jedes Stück 3 fr.

Alles, was das hohe Landesgubernium einschickt, wird gratis eingerückt; sonst aber wird für eine Ediktal-Notiz 1 fl. 30 fr., für dreyimalige Ankündigungen einer Vizitation 30 fr., für alle Arten anderer Anzeigen aber 1 fr. für jede Zeile von 6 — 8 Worten entrichtet.

Auswärtige Liebhaber in und außer Landes können wie gewöhnlich dieses Blatt durch ihre respective Postämter erhalten.

Die einzurückenden Artikel können unter der Adresse: an das Intelligenz-Comptoir in Lemberg eingesendet werden, jedoch erbittet man sich dieselben postfrey mit Einschluß der bestimmten-Einschreibungsgebühren.

Man

Man glaubt übrigens zwar, daß die lateinischen Lettern (*) dem Auge eines großen Theils des galizischen Publici angenehmer seyn dürften, indeßen wird man sich hierinfalls nach demjenigen richten, was dem größten Theil der Subskribenten gefallen wird, daher man auch bittet, mit einem Wort zu bemerken, welchen Druck jeder vorzüglich wünschet.

(*) Endlich ersucht die Unternehmerin sämtliche k. k. Postämter, sich für die Verbreitung dieses gemeinnützigen Instituts gefälligst zu verwenden, wofür sie ein Benefice von 10 pro Cent. offerirt, welches bey Uibernachung der eingegangenen Gelder sogleich abgezogen werden kann.

Lemberg den 21ten Oktober 1785.

Josepha Pillerin,
kais. kön. Subernial-Buchdruckerin.

(N. C.) Sollte sich eine hinreichende, die doppelten Kosten lohnende Anzahl Pränumeranten oder Subskribenten bis Ende December l. J. finden, so wird man keinen Anstand nehmen dieses Blatt zugleich in polnischer Sprache herauszugeben, im gegenseitigen Fall aber kann sich die Unternehmerin nicht dazu anheischig machen.

(*) Diese sind die sowohl deutsche als lateinische Lettern, mit welchen die Unternehmerin das Blatt in diesem Format zu drucken und herauszugeben gesinnt ist.